
Onderwerp Vaststellen Intern Controleplan 2023

Zaaknummer		Teammanager	Dorien van der Giessen
B & W datum	12 september 2023	Afdeling/Team	Concern
Steller	Toos Leijsten	Portefeuillehouder	Wim de Schryver

Besproken met portefeuillehouder

Ja, met Wim de Schryver op 4 september 2023

Openbaarheid

Ja, per direct.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan de auditcommissie op 27 september 2023

ADVIES

Het intern controleplan 2023 vast te stellen.

Inleiding

Jaarlijks stelt het college van B&W een intern controleplan (ICP) vast. Het ICP biedt inzicht in de onderwerpen van interne controle over het boekjaar 2023 en de bijbehorende planning.

Op basis van een risicoanalyse wordt jaarlijks bepaald welke processen of thema's aan bod komen. Ook kunnen de raad/auditcommissie, het college, de concerncontroller of algemeen directeur onderwerpen aandragen welke tijdens de interne controle meegenomen moeten worden. Voor 2023 zijn geen specifieke onderwerpen aangedragen.

Als bijlagen bij het ICP zijn het normenkader 2023 (vastgesteld in de raad van 27 juni 2023) met daarin een risicoanalyse en het controleprotocol opgenomen.

De inwerkingtreding van de Rechtmatigheidsverantwoording is met ingang van het boekjaar 2023 een feit: het college stelt dit jaar voor het eerst zelf een rechtmatigheidsverantwoording op. De accountant toetst deze verantwoording op getrouwheid. In dit licht is het ICP met de accountant besproken voor een effectieve controle van beide kanten.

Het motto "basis op orde" blijft nog steeds uitgangspunt zoals ook door de raad vastgesteld in de Notitie Rechtmatigheidsverantwoording, waarin we alleen de financieel relevante processen meenemen. De doorontwikkeling van de interne controle en de verbijzonderde interne controle (VIC) werden de afgelopen maanden verder geoptimaliseerd. We verwachten daarmee klaar te zijn om de rechtmatigheidsverantwoording 2023 op een adequate wijze vorm te kunnen geven.

Beoogd resultaat

Een vastgesteld intern controleplan voor 2023.

Argumenten

1. *Zodat we beeld hebben van de interne controles en in hoeverre onze organisatie 'in control' is;*
Het ICP draagt bij aan het 'leren en verbeteren' binnen Venray. Het jaarlijkse interne controleplan geeft inzicht in de interne controles die worden uitgevoerd. De uitkomsten van de interne controles geven mede een beeld in hoeverre de organisatie 'in control' is en bieden handvatten voor verbetering van de financiële processen. De voortgang wordt periodiek besproken binnen het concern- en afdelingsmanagement. Op deze wijze wordt het 'leren en verbeteren' binnen Venray systematisch verankerd.

2. *Zodat we de rechtmatigheidsverantwoording goed kunnen onderbouwen;*

Met ingang van het boekjaar 2023 stelt het college bij de jaarrekening zelf een rechtmatigheidsverantwoording op. Deze wordt nader toegelicht, waarvoor de bevindingen uit de interne controle-rapporten een basis zijn.

3. *Zodat we voldoen aan de financiële verordening;*

Met het ICP voldoen we aan de door de raad vastgestelde Financiële verordening. Het ICP stelt het college van B&W in staat om aan de wettelijke plicht te voldoen om zorg te dragen voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheerhandelingen (artikel 212/213 Gemeentewet).

Kanttekeningen of risico's

n.v.t.

Communicatie

Intern: Het interne controleplan is bij alle afdeling-/teammanagers onder de aandacht gebracht. De direct betrokken teams zijn/worden geïnformeerd over de uit te voeren controles.

Financiële gevolgen

n.v.t.

Vervolgtraject besluitvorming

Ter kennisname aanbieden aan de auditcommissie.

Evaluatie

De uitkomsten van interne controles worden periodiek besproken met en gerapporteerd aan het afdelingsmanagement en de concerncontroller. De belangrijkste bevindingen worden opgenomen in de managementletter van de accountant naar aanleiding van de interim controle en het rapport van bevindingen (na de jaarrekeningcontrole) van de accountant. Daarnaast wordt de voortgang van de verbeteracties periodiek besproken binnen het concern- en afdelingsmanagement.

Bijlagen

Intern controleplan 2023.

Naslagwerk

n.v.t.

Intern controleplan gemeente Venray

Boekjaar 2023

Augustus 2023

Samengesteld door

Toos Leijsten, Senior Adviseur Concern

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van intern controleplan	3
2	Interne controle om 'in control' te blijven	4
2.1	Waarom interne controle?	4
2.2	Gemeente Venray 'in control'	4
2.3	Rechtmatigheidsverantwoording	4
3	Welke processen controleren we in 2023?	5
3.1	Wie controleert en rapporteert?	5
3.2	Onderwerp, diepgang en omvang van de controle	5
3.3	Planning te controleren processen/te onderzoeken thema's	5
4	Bijlagen	8
4.1	Bijlage I Normenkader 2023 incl. risico-inschatting en controleaanpak	8
4.2	Bijlage II Controleprotocol	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Overeenkomstig de bepalingen in artikel 212/213 van de Gemeentewet stelt het college jaarlijks een intern controleplan (ICP) vast voor de (interne) toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheerhandelingen. Dit intern controleplan richt zich op het (financieel) rechtmatigheidsaspect en dient als belangrijk hulpmiddel voor deze toetsing.

Sinds de invoering van de controlestandaarden van Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants in 2014 kan de accountant¹ niet of slechts beperkt steunen op de interne auditfunctie van de gemeente. Daarom voert de accountant bij de interim -en jaarrekeningcontrole zelf controlewerkzaamheden uit om tot een juiste oordeelsvorming² te komen. Dit interne controleplan 2023 is afgestemd met de accountant zodat de controlewerkzaamheden van de organisatie en accountant zo efficiënt mogelijk op elkaar aansluiten.

Met ingang van het boekjaar 2023 legt het college van B&W zelf verantwoording af over de financiële rechtmatigheid van het gevoerde beleid. Diverse (financiële) processen worden derhalve op rechtmatigheid getoetst, waarbij tevens wordt gekeken naar de beheermogelijkheden om misbruik en oneigenlijk gebruik tegen te gaan. Vervolgens kan daarmee de rechtmatigheidsverantwoording worden afgegeven en onderbouwd. Deze toetsing vindt plaats door de verbijzonderde interne controle.

De accountant controleert vervolgens of de rechtmatigheidsverantwoording van het college getrouw is.

De uitgangspunten met betrekking tot de getrouwheids- en rechtmatigheidscontrole en de controle op de doelmatigheid en doeltreffendheid zijn vastgelegd in:

- De Gemeentewet (art. 212/213),
- Het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV),
- Het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO),
- Het 'Controleprotocol Gemeente Venray 2016 t/m 2019 met verlenging en bijbehorend normenkader³,
- Actuele informatie van de commissie BBV,
- Circulaire Ministerie BZK,
- NBA Alerts van de NBA (Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants),
- Interne nota rechtmatigheid en risicomanagement en daarvan afgeleide nota's,
- Overige brieven en notities van VNG.

1.2 Doel van intern controleplan

Het intern controleplan (ICP) geeft een overzicht van de onderwerpen van interne controle voor het boekjaar 2023. Doelstelling van het ICP 2023 is om aansluiting te realiseren tussen de interne controlewerkzaamheden en de werkzaamheden van de accountant zodat sprake is van een zo efficiënt mogelijke controle. Het ICP geeft houvast aan de uitvoering van de controles door de gemeentelijke organisatie.

Voor de uitvoering van de interne controle zijn werkplannen opgesteld waarin de diepgang van de controles wordt vastgelegd. Deze werkplannen zijn voorgelegd aan de accountant zodat zij kunnen beoordelen of deze werkplannen aansluiten bij hun werkzaamheden.

¹ Met ingang van boekjaar 2016 is er op basis van een Europese aanbesteding een overeenkomst gesloten met PWC als nieuwe accountant voor onze organisatie

² Zie voor achtergrondinformatie: aanbestedingsdocument van de accountant in 2015, 0-meting van 2016, de managementletter 2016 en het accountantsverslag bij de controle van de jaarrekening 2016.

³ Het Controle Protocol wordt vastgesteld door de raad, zie bijlage II. Het normenkader bestaat uit een overzicht van externe wetgeving, verordeningen en kaderstellende besluiten van de gemeenteraad, voor zover die relevant zijn voor de controlewerkzaamheden. Zie bijlage I voor het normenkader 2023.

2 Interne controle om 'in control' te blijven

2.1 Waarom interne controle?

Interne Controle heeft als uiteindelijk *doel* om de kwaliteit van de bedrijfsvoering in alle opzichten te verbeteren. Via de interne controle komen we tot een gefundeerde oordeelsvorming omtrent de juistheid, volledigheid, tijdigheid, het bestaan en de rechtmatigheid van de verantwoorde gegevens in de (financiële) administratie. De uitkomsten van de interne controle geven dus mede een beeld in hoeverre de organisatie 'in control' is. Op basis van informatie uit (verbijzonderde) interne controles worden onvolkomenheden in de uitvoering tijdig opgespoord. De resultaten uit de uitgevoerde interne controles geven informatie over het niveau waarop we 'in control' zijn en welke maatregelen genomen kunnen worden om de processen (nog) beter te beheersen. Tijdig wil zeggen dat er corrigerende maatregelen genomen worden vóórdat de jaarrekening over 2023 wordt vastgesteld. Bovendien is het mogelijk om preventieve verbetermaatregelen te nemen.

2.2 Gemeente Venray 'in control'

De gemeente Venray is steeds procesmatiger gaan werken en heeft de kwaliteit van de processen verbeterd door noodzakelijke controles op te nemen in het proces. Doordat er meer gesteund kan worden op de werking van de processen met ingebouwde maatregelen (procescontroles), blijft er meer tijd beschikbaar voor verdere verbeteringen van de processen. Het werken is op deze manier efficiënter en klantgerichter geworden. Ook de digitalisering en automatisering van de processen in taak specifieke applicaties (TSA's) dragen bij aan het in control hebben en houden van onze bedrijfsvoering. De afgelopen jaren zijn vanuit het programma 'Processen en Informatie' stappen gezet voor een verdere implementatie van het digitaal procesgericht werken binnen de TSA's. In 2023 hebben we hier een vervolg aan gegeven en zullen de processen waarvoor nog geen TSA is, worden ingericht in een taak generieke applicatie (TGA). Hierdoor is er steeds meer sprake van een procescontrole, tijdens het doorlopen van het proces dan achteraf vaststellen dat een proces goed is doorlopen (gegevensgerichte controle).

Dit neemt niet weg dat wij de werking van de processen steeds blijven toetsen en daar waar sprake is van een hoog risico's binnen een proces achteraf, door middel van een verbijzonderde interne controle, de werking van deze processen moet onderzoeken.

2.3 Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2019 is een start gemaakt met de voorbereiding en implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording. Alle financieel relevante processen zijn of worden daarbij onder de loep genomen. De auditcommissie en het college zijn meegenomen in de achtergronden van deze wetwijziging en de raad heeft op 29 juni 2021 het ambitieniveau vastgelegd.

Inmiddels is deze wettelijke verplichting in september 2022 bekrachtigd en neemt het college met ingang van het boekjaar 2023 zelf een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Deze verantwoording wordt onderbouwd met de bevindingen vanuit de interne controles.

Uitgangspunt daarbij blijft de door de raad vastgestelde Notitie Rechtmatigheidsverantwoording, waarin is vastgelegd dat we alleen de financieel relevante processen meenemen. Op basis van de adviezen in de Managementletter en het accountantsverslag bij de Jaarrekening wordt binnen de organisatie wel gekeken naar de inrichting en verbetering van onze control-organisatie, de doorontwikkeling van de interne controle en de verdere uitwerking van de verbijzonderde interne controle (VIC). Indien nodig wordt nadere afstemming met de accountant gezocht.

3 Welke processen controleren we in 2023?

3.1 Wie controleert en rapporteert?

In overleg met de accountant PWC zijn de werkzaamheden voor de interne controle (IC) over boekjaar 2023 doorgenomen. Omdat PWC beperkt kan steunen op de interne controles die de gemeente zelf uitvoert, neemt PWC een aandeel in de uitvoering, afgestemd op de controle die de gemeente zelf uitvoert.

Voor de uitvoering van de interne controle in het proces is het management verantwoordelijk als proceseigenaar. De (verbijzonderde) interne controles worden gecoördineerd door de senior medewerker IC/AO. De uitvoering wordt gedaan door de senior medewerker IC/AO, tesamen met de medewerker IC/AO en/of een medewerker met IC/AO-taken van het team Kwaliteit (afd. Bedrijfsvoering). De uitkomsten van interne controles worden periodiek gerapporteerd aan het management en de concerncontroller. De accountant ontvangt eveneens een exemplaar van de definitieve rapportages en neemt de belangrijkste bevindingen op in de managementletter (interim controle) en het rapport van bevindingen (jaarrekeningcontrole). Daarnaast wordt de voortgang van de verbeteracties periodiek besproken binnen het concern- en afdelingsmanagement.

3.2 Onderwerp, diepgang en omvang van de controle

Het interne controleplan wordt elk jaar geactualiseerd op basis van de risicoanalyse in het normenkader (zie bijlage I). Voor elk relevant proces of thema bestaat een controlecyclus. De belangrijkste processen of thema's (op basis van risico/financiële relevantie) worden jaarlijks gecontroleerd, een aantal periodiek. In overleg met de accountant zijn processen geselecteerd die voor de controle als significant zijn aangemerkt.

De diepgang en omvang van een (verbijzonderde) interne controle worden gedetailleerd uitgewerkt in een interne controlewerkplan per proces. De werkplannen worden verder doorontwikkeld zodat de controles in de komende jaren voldoen aan de standaarden. Bij het bepalen van het onderwerp/proces, de diepgang en omvang van een controle wegen een aantal aspecten mee, zoals:

- De invoering van nieuwe wet- en of regelgeving (normenkader). En gaat het om de introductie van een nieuw proces voor de gemeente of een procesherziening;
- De mate van risicobeheersing van het proces (analyse van de opzet, werking en naleving van het proces en de beheersmaatregelen) waarbij ook aandacht is voor fraudegevoeligheid en risico's omtrent informatiebeveiliging;
- De financiële relevantie (de omvang van de geldstroom/uitgaven volgens de begroting) en het aantal posten / mutaties;
- De mate waarin er (on)zekerheden in de (proces ondersteunende) informatiesystemen zitten;
- De bevindingen uit eerdere controles en de daarop uitgevoerde corrigerende maatregelen;
- Zijn er personele wisselingen geweest van (sleutel-)functionarissen?
- Is er expliciet door de raad, college, concerncontroller of algemeen directeur opdracht gegeven voor interne controle thema's?

3.3 Planning te controleren processen/te onderzoeken thema's

Het onderstaand schema bevat een overzicht van het boekjaar 2023 te controleren processen. Planning is om de controles in de periode september 2023 t/m februari 2024 uit te voeren. Individuele rapportage vindt plaats aansluitend aan de uitgevoerde controles. De gebundelde eindrapportage zal dan vervolgens eind februari 2024 beschikbaar zijn.

nr	Proces/Onderwerp	Reden interne controle
1	Inkoop & Aanbesteding	
	Feitelijke handelingen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
2	Salarissen	
	Bruto-netto berekening salarissen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid
	Vaste en variabele mutaties Personeel en declaraties B&W	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, politieke gevoeligheid en opmerkingen eerdere controles
3	Subsidies	
	Verlening / vaststelling	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles - Verlening - Vaststelling (jaar-1)
4	Participatiewet (Wwb / IOAZ / IOAW / Bbz)	
	Verstrekking uitkeringen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid
	Verbijzonderde interne controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid
	Minimabeleid/-regeling procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controle
5	WMO	
	Verstrekking maatwerkvoorzieningen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, risico
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
6	Jeugdwet	
	Verstrekking maatwerkvoorzieningen	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, risico
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
7	Belastingen	
	Aanslagoplegging gecombineerde aanslag 1e kohier	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles

nr	Proces/Onderwerp	Reden interne controle
	Bezwaarschriften gecombineerde aanslag / beschikking	Rechtmatigheid, getrouwheid, risico
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
	Procescontrole marktgelden 2023	3 jaarlijkse procescontrole
	Procescontrole havengelden 2023	3 jaarlijkse procescontrole
	Procescontrole verblijfs- en waterverblijfsbelasting 2023	3 jaarlijkse procescontrole
	Procescontrole lijkbezorgingsrechten 2023	3 jaarlijkse procescontrole
8	Grondbedrijf	
	Grondexploitaties	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle grondexploitaties	Rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
9	GBA uitgifte reisdocumenten	
	Procescontrole/beperkte gegevensgerichte controle	
10	Treasury	
	Procescontrole uitvoering Treasury statuut	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid en opmerkingen eerdere controles
11	Debiteuren	
	Procescontrole	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, politieke gevoeligheid (om de 5 jaar)
12	Bijdragen en subsidies van provincie, rijksoverheid en derden	
	De regelingen die voor de gemeente Venray zijn opgenomen in de SISA-verantwoording	Financieel belang, rechtmatigheid, getrouwheid, politieke gevoeligheid
	Verbijzonderde interne controle	Rechtmatigheid, getrouwheid Sisa regelingen > € 100.000

4 Bijlagen

4.1 Bijlage I Normenkader 2023 incl. risico-inschatting en controleaanpak

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
1	1. Leven	Wet Kinderopvang	Verordening Wet kinderopvang gemeente Venray Beleidsregels gemeentelijke taken uitvoering Wet kinderopvang Gemeente Venray, 2020	R	L	Gezien de omvang en aard van deze post in relatie tot e goedkeuringstolerantie en op basis van de bevindingen uit werkzaamheden uit voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	1
2	1. Leven	Wet Schuldsanering Natuurlijke personen (WSNP).	Verordening Schulddienst-verlening gemeente Venray 2021 Besluit nadere regels schuld-dienstverlening gemeente Venray 2016	R	L	Het geheel van activiteiten in het kader van het regelen van schulden. Schulddienstverlening is een verzamelnaam en omvat schuldsanering, schuldbemiddeling, budgetbeheer, budgetbegeleiding en budgetadvies;	1
3	1. Leven	Participatiewet	Re-integratieverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venray 2022 Verordening individuele inkomensvoetstuk gemeente Venray 2015 Verordening loonkostensubsidie Participatiewet Venray 2017 ev. Verordening tegenprestatie Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venray 2017 Afstemmingsverordening Participatiewet, IOAW en IOAZ gemeente Venray 2017 ev. Beleidsregels terug- en invordering PW, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 Gemeente Venray 2020 Verordening Participatieraad sociaal domein gemeente Venray 2020 Beleidsregel studietoelage 2022 Gemeente Venray Beleidsregels kosten van sociaal culturele en educatieve activiteiten Beleidsregel Tegemoetkoming eigen risico Besluit om te anticiperen op de Verzamelwet hersteloperatie toeslagen (2021) Beleidsregels terug- en invordering bedrijfskapitaal TOZO Gemeente Venray 2022	R	H	Processen eind 2021 overgekomen van Venlo: beheerhandelingen in het proces, SISA en verbijzonderde controle decentraal vanaf 2022 zelf uitvoeren door team kwaliteit.	2
4	1. Leven	Jeugdwet	Verordening jeugdhulp gemeente Venray 2022 Besluit nadere regels jeugdhulp gemeente Venray 2022 Beleidsregel tegemoetkoming kosten op basis van Sociaal Medische Indicatie (SMI) Subsidieregeling jeugdbescherming en jeugdreclassering 2023 Noord-Limburg	R	H	Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
5	1. Leven	Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015	Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Venray 2022 Besluit nadere regels maatschappelijke ondersteuning 2023 gemeente Venray Besluit Ondermandaat Maatschappelijke Ondersteuning	R	H	Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
6	2. Wonen	Wet Inburgering	Verordening Wet Inburgering gemeente Venray 2013	E R	L	Grondslag in Wet Inburgering Nieuwkomers	0
7	2. Wonen		Algemene Plaatselijke Verordening (APV) gemeente Venray 2022	R	L	geen financiële impact	0

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
8	2. Wonen	Winkeltijdenwet	Verordening winkeltijden gemeente Venray 2019	R	L	geen financiële impact	0
9	1. Leven	Algemene wet bestuursrecht	Algemene subsidieverordening gemeente Venray 2020 Besluit nadere regels subsidieverstreking 2023	R	M	Subsidies zijn een belangrijk aspect in het kader van rechtmatigheid. Incl. proces accommodaties	2
10	2. Wonen	Algemene wet bestuursrecht	Subsidieverordening evenementen gemeente Venray (2008) Subsidiebeleid evenementen (2019)	R	L		1
11	4. Besturen	Burgerlijk Wetboek	Verordening garantstelling gemeente Venray	R	M	Risico's voor garantstellingen worden beoordeeld in de par. Weerstandsvermogen.	0
12	2. Wonen	Woningwet Wet algemene bepalingen omgevingsrecht Besluit omgevingsrecht	Bouwverordening Gemeente Venray 2012 Verordening adviesbureau ruimtelijke kwaliteit (2023) Verordening op de gemeentelijke adviescommissie Adviesbureau Omgevingskwaliteit gemeente Venray (2023)	R	L	Betreft vergoeding aan leden welstandscie obv landelijke tarieven. De bedragen zijn beperkt.	0
13	2. Wonen	Wet ruimtelijke ordening Besluit ruimtelijke ordening Besluit omgevingsrecht	Procedureverordening voor advisering tegemoetkoming in planschade 2008	R	L	Op basis van advies wordt beoordeeld of men in aanmerking komt voor schadevergoeding.	0
14	3. Werken	Wet ruimtelijke ordening (Grewwet)		R	M	Risico's worden meegenomen in de processen van het grondbedrijf	2
15	2. Wonen	Besluit erfgoedwet archeologie	Erfgoedverordening 2010 gemeente Venray Subsidieverordening cultureel erfgoed Gemeente Venray (2022)	R	L	Gemeente is administratief doorgeefluik (BRIM). Budget is minimaal.	0
16	3. Werken	Provinciaal Omgevingsplan Limburg	Verordening Stimuleringsfonds Startersregeling Venray 2012 Verordening Starterslening 2021	R	L	Verantwoording via sisa	0
17	1. Leven	Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het primair onderwijs Wet op de Expertisecentra	Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Venray 2022 Verordening materiele financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Venray 2021 Verordening procedure overleg huisvesting onderwijs gemeente Venray Verordening subsidies peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie gemeente Venray 2020 Besluit nadere regels subsidies peuteropvang en voor- en vroegschoolse educatie gemeente Venray 2023	R/C	L	Deze processen zijn uitbesteed	0
18	1. Leven	Wet op het voortgezet onderwijs Wet op het primair onderwijs Wet op de Expertisecentra	Verordening leerlingenvervoer gemeente Venray 2023	R	L	De verordening leerlingenvervoer wordt uitgevoerd door de gemeente Venray. De voorwaarden zijn eenduidig geformuleerd en worden stringent toegepast.	1

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
19	4. Besturen	Wet gemeenschappelijke regelingen (controle obv Jaarrekening)	Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Limburg-Noord Gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord Modulaire Gemeenschappelijke regeling sociaal domein Toezicht en Handhavingsorganisatie Horst aan de Maas en Venray Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Noord Limburg West (NLW) Omnibuzz Gemeenschappelijke regeling regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord Samenwerkingsovereenkomst Venray – Horst aan de Maas (2021)	E	L	Samenwerkingsverbanden met overige publieksrechtelijke instellingen (provincie, waterschappen, rijksinstellingen)	0
20	2. Wonen 3. Werken 4. Besturen	Interreg IV, Interreg V, EFRO 2014-2020		E	L	EU subsidie tbv vernieuwende samenwerkingsprojecten voor Europese ruimtelijke ontwikkeling. Alleen als Venray leadpartner is.	1
21	4. Besturen	Algemene wet bestuursrecht	Verordening Commissie Bezwaarschriften 2021	R	L	Betreffen vaste bedragen per persoon per vergadering. De omvang van deze post is beperkt.	0
22	4. Besturen	Gemeentewet	Havenverordening 2017 Verordening havengeld 2023	R	L		1
23	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening Reclamebelasting 2023	R	L		1
24	3. Werken	Gemeentewet	Verordening rioolheffing 2023 Verordening riolaansluitrecht 2023	R	M	In de wet- en regelgeving zijn tal van financiële instrumenten benoemd die niet of slechts onder bepaalde omstandigheden mogen worden ingezet. Indien deze regels niet of onvoldoende worden nageleefd zijn deze uitgaven onrechtmatig.	1
25	2. Wonen	Gemeentewet Wet milieubeheer Wet algemene bepalingen omgevingsrecht	Verordening afvalstoffenheffing 2023	R	H		2
26 en 27	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening verblijfbelasting 2023 Verordening waternverblijfsbelasting 2023	R	L	Er wordt actie (aangifte) van belastingplichtige zelf verwacht. Risico zit in niet opgeven van overnachtingen. Er dient een adequate controle te zijn. Grondslag voor de inning is eenduidig. Bedrag is beperkt. Gezien de omvang/aard in relatie tot goedkeuringstolerantie en obv bevindingen	1

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
						voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	
28	3. Werken	Gemeentewet	Parkeerbelastingverordening Venray 2023 Parkeerverordening Venray 2016	R	L	Proces ligt extern, er kan gesteund worden op accountantsverklaringen van Q-Park	0
29	4. Besturen	Gemeentewet	Marktverordening gemeente Venray 2017 Verordening marktgeld 2023	R	L	Gezien de omvang/aard van deze post in relatie tot de goedkeurings-tolerantie en obv bevindingen uit voorgaande jaren wordt het risico als laag ingeschat.	1
31	4. Besturen	Gemeentewet	Legesverordening 2023	R	L	zit in controle belastingen die elders zijn opgenomen	1
31	4. Besturen	Gemeentewet	Verordening onroerende-zaakbelastingen 2023	R	H	In de wet- en regelgeving zijn tal van financiële instrumenten benoemd die niet of slechts onder bepaalde omstandigheden mogen worden ingezet. Indien deze regels niet of onvoldoende worden nageleefd zijn deze uitgaven onrechtmatig. Derhalve een zeer belangrijk aspect.	2
32	1. Leven	Gemeentewet	Verordening Lijkbezorgingsrechten 2023	R	L	Processen zijn uitbested, inning obv Verordening op de heffing en invordering lijkbezorgingsrechten.	1
33		Invorderingswet	Wijziging leidraad invordering gemeentelijke heffingen van de gemeente Venray 2017 Wijziging leidraad invordering gemeentelijke heffingen van de gemeente Venray 2018 Beleidsregel ambtshalve vermindering (2019) Uitvoeringsregeling gemeentelijke heffingen 2020 Verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Venray	C	L	Wordt minimaal ingezet, weinig financiële impact. Processen worden meegenomen in onderzoek belastingen	0
34	4. Besturen	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme		E	L	De omvang van kasgeldstromen is echter beperkt en derhalve een laag risico.	0
35	2. Wonen	Wet op de kansspelen	Speelautomatenhalverordening (1995)	E	L	Heeft betrekking op fruit-automaten bij horeca-zaken, kienvergunningen en loterijen. Beperkte budgetomvang.	0

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
36	4. Besturen		Regeling reis-en verblijfskosten gemeente Venray	E en C	L	Rijksregeling die van toepassing is verklaard op personeel Venray. Hoewel risico's laag worden ingeschat, worden vergoedingen meegenomen in salariscontroles.	2
37	4. Besturen	Fiscale wetgeving Sociale verzekeringswetten		C	M	De complexe wetgeving heeft voornamelijk betrekking op fiscale aangelegenheden binnen de salarisadministratie. Worden meegenomen in salariscontroles	2
38	4. Besturen	Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers		E	M	Pensioengelden zijn een materiele post: worden meegenomen in salariscontroles	2
39	4. Besturen	Ambtenarenwet 2017. Wet normalisering rechtspositie ambtenaren 01-01-2020	Arbeidsvoorwaardenregeling gemeente Venray CAO gemeenten en personeelshandboek	C	M	Het betreft een substantiële post: wordt meegenomen in de salariscontroles.	2
40	4. Besturen	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)	Financiële verordening gemeente Venray - Nota Reserves en Voorzieningen 2022 Beleidsregels met betrekking tot reserves en voorzieningen bij structurele exploitatiesubsidies 2023	C	M	Belangrijk aspect tav rechtmatigheid: betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
41	4. Besturen	BBV	Financiële verordening gemeente Venray - Beleid vaste activa	R	M	Belangrijk aspect tav rechtmatigheid: betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	2
42	4. Besturen	BBV	Financiële verordening gemeente Venray - Kadernota post onvoorzien	R	M	Grondslag in Provincie-wet en Gemeentewet. Het BBV bevat de regelgeving voor o.a. het opstellen van begroting en jaarstukken, de financiële positie, waardering activa en informatie voor derden.	2
43	4. Besturen	BBV	Financiële verordening gemeente Venray (Verordening artikel 212 Gemeentewet) Controleverordening gemeente Venray (Verordening artikel 213 Gemeentewet) Verordening 213a Gemeentewet: onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Venray 2012 (Verordening artikel 213a Gemeentewet)	R	M	Raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan. De regelgeving wordt getoetst via diverse (proces-)controles	2

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
44	4. Besturen	Wet financiering decentrale overheden (FIDO) Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden	Financiële verordening gemeente Venray - Treasurystatuut gemeente Venray	C	M	In de wet- en regelgeving zijn tal van financiële instrumenten benoemd die niet of slechts onder bepaalde omstandigheden mogen worden ingezet. Indien deze regels niet of onvoldoende worden nageleefd zijn deze uitgaven onrechtmatig. Derhalve een zeer belangrijk aspect.	2
45	4. Besturen	Aanbestedingswet 2012 Aanbestedingsbesluit Gids Proportionaliteit		C	H	Als overheidsopdrachten niet volgens Europese, nationale en gemeentelijke aanbestedingsregels zijn aanbesteed dan worden de(z) gelden (lasten) als onrechtmatig beschouwd. Het Inkoop- en aanbestedingsbeleid gemeente Venray (vastgesteld door college) wordt jaarlijks getoetst op werking en naleving, maar vormt geen onderdeel van het normenkader.	2
46	4. Besturen	Financiële verhoudingswet Algemene uitkering gemeentefonds		E	L	Het Rijk heeft weinig belang bij een onjuiste verdeling van de gelden. Bedragen worden gepubliceerd. Betalings-structuur overzichtelijk. Het betreft een substantiële post binnen de jaarrekening.	1
47	4. Besturen	Wet normering topinkomens		E	L		0
48	4. Besturen	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken		E	L		0
49	4. Besturen	Wet BasisRegistratie Personen (Wet Brp) Besluit basisregistratie personen Algemene Verordening Gegevensbescherming	Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen gemeente Venray 2014 Regeling beheer en toezicht Burgerzaken gemeente Venray 2020	R	M	Kosten betreft met name het onderhoudscontract voor GEMnet. Gezien de omvang/aard van deze post in relatie tot de goedkeuringstolerantie en obv de bevindingen uit voorgaande jaren wordt het risico als middel ingeschat.	1
50	4. Besturen	Wet basisregistraties adressen en gebouwen (BAG)		E	L	Zie vorige opmerking.	1

Nr.	Programma	Externe wet en regelgeving	Interne regelgeving (citeertitel)	Raad of College	Risico	Onderbouwing risico-inschatting	Aanpak
51	2. Wonen	Wet veiligheidsregio's	Brandbeveiligingsverordening gemeente Venray 2010	R	L		0
52	3. Werken	Wet op de bedrijveninvesteringzones	Verordening BIZ Smakterheide 2023	R	L	Niet-financieel relevant proces, wordt meegenomen in subsidiecontroles	1
53	4. Besturen	Wet markt en overheid	Aanwijzingsbesluit activiteiten van algemeen belang Wet Markt en Overheid	R	L	Uitzonderingen via raadsbesluit afgedekt.	0
54	4. Besturen	Wet dieren	Verordening dode gezelschapsdieren gemeente Venray (2017)	R	L		0
55	4. Besturen		Verordening burgerinitiatief gemeente Venray	R	L		0
56	4. Besturen		Wegsleepverordening Venray 2018 Beleidsregels wegsleepverordening Venray 2018	R	L		0
57	4. Besturen		Stimuleringsregeling Centrumvisie Venray 2021-2023	R	L		0
58	1. Leven en 3. Werken		Maatschappelijke Steunregeling Corona (2020)	R	L	niet financieel relevant, verantwoording via impact-analyse aan de raad	0
59	1. Leven		Subsidieregeling innovatiefonds Cultuur Venray (2022) Besluit nadere regels subsidieverstrekking Cultuurregio Noord-Limburg (2022)	R	L	Niet financieel relevant, deels verantwoording via impact-analyse aan de raad	0
60	2. Wonen		Subsidieverordening Reductie Energiebesparing Woningen gemeente Venray 2021-2022 Subsidieverordening Venray Vergroent 2023	R	M	Verantwoording via SISA	2
61	2. Wonen		Subsidieverordening Energiekosten Gemeente Venray (Het Venray Fonds)	R	M	Nieuwe subsidieregeling	2
62	4. Besturen		Subsidieverordening investeringsagenda regio Noord-Limburg	R	M	Verantwoording via SISA	2

Toelichting normenkader		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
	Programmabegroting 2023 primaire raming (excl. reserves)	Lasten	Baten	Saldo
	1. Leven	81.050	30.211	50.839
	2. Wonen	21.867	9.644	12.223
	3. Werken	15.766	6.084	9.682
	4. Besturen	32.275	100.907	-68.632
		150.958	146.846	4.112
Externe wetgeving				
Interne wetgeving		Verordening of besluit/beleid		
R/C/E	Raad of College of Externe wetgeving			
R	Verordeningen/Besluiten vastgesteld door de Raad			
C	Beleidsregels/besluiten door het College			
E	uitsluitend externe wetgeving van kracht			

Risico-inschatting	Inherent risico (kans x impact=risico) hoog / middel / laag	Kans	Impact	Risico
		L	L	L
		L	M	L
		M	L	L
		H	L	M
		L	H	M
		M	M	M
		M	H	H
		H	M	H
		H	H	H
Cat.	Controle aanpak			
0	geen financiële beheershandelingen, geen materiële risico's (laag risico): geen controle werkzaamheden			
1	Proces is niet gewijzigd, beheersmaatregelen zijn toereikend en dekken geen significant risico af. De werking van de beheersmaatregelen kan getest worden middels de 3 jaars cyclische benadering. Opzet en bestaan dienen echter <u>jaarlijks</u> uitgevoerd te worden, teneinde te kunnen vaststellen dat het proces niet gewijzigd is.			
2	Proces is gewijzigd, beheersmaatregelen zijn nog niet toereikend of dekken een significant risico af. Jaarlijkse testing van opzet, bestaan en werking.			
3	Gegevensgerichte controle, wanneer in onvoldoende mate op de beheersmaatregelen gesteund kan worden.			

4.2 Bijlage II Controleprotocol

CONTROLEPROTOCOL VOOR DE ACCOUNTANTSCONTROLE OP DE JAARREKENING VAN DE GEMEENTE VENRAY 2016-2019

Inleiding

Op grond van artikel 213 van de Gemeentewet dient er een accountantscontrole plaats te vinden van de jaarrekening op getrouwheid en rechtmatigheid. Bij de opdrachtverstrekking aan de accountant kan de gemeenteraad nadere aanwijzingen geven over de reikwijdte van de controle. Deze nadere aanwijzingen worden vastgelegd in een controleprotocol. Het laatste controleprotocol was van kracht gedurende de looptijd van de overeenkomst met de vorige accountant. Op 31-05-2016 is op basis van een Europese aanbesteding een raamovereenkomst gesloten met PricewaterhouseCoopers Accountants NV te Eindhoven voor de controlewerkzaamheden van de boekjaren 2016 tot en met 2019, met een optie van verlenging maximaal 4 maal 1 jaar.

Doelstelling

Dit nieuwe controleprotocol voor 2016 tot en met 2019 (en eventuele verlengingsopties) heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole.

Wettelijk kader

In artikel 213 (lid 2) van de Gemeentewet staat dat de gemeenteraad één of meer accountants aanwijst voor de controle van de jaarrekening en het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

De gemeenteraad heeft de verordening ex artikel 213 Gemeentewet vastgesteld voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie van de gemeente Venray.

Algemene uitgangspunten voor de controle: getrouwheid en rechtmatigheid

De accountantscontrole van de jaarrekening is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten en de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten en balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de door het college opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels bedoeld in artikel 186 GW (in het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Bij de controle zullen de nadere regels die bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden gesteld op grond van artikel 213, lid 6 GW (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) alsmede de Controle –en Overige Standaarden (COS genoemd) bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden.

Uitleg begrippen

In deze paragraaf volgt een uitleg van de belangrijkste begrippen en hun betekenis.

Getrouwheid

Bij de controle van de getrouwheid gaat de accountant na of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van zowel de baten en lasten, als de grootte en samenstelling van het vermogen. Een getrouw beeld houdt in dat de uitkomsten van het gevoerde financieel beheer getrouw in de jaarrekening worden weergegeven, waarbij rekening is gehouden met het doel waarvoor de verantwoording is opgesteld. In het geval van de gemeente is het doel van de jaarrekening het afleggen van verantwoording aan de raad over de realisatie van de begroting. Een getrouw beeld impliceert dat de jaarrekening niet zodanige fouten en/of onzekerheden bevat dat het oordeel van de gebruiker (de gemeenteraad) beïnvloed wordt.

Rechtmatigheid

Bij rechtmatigheid gaat het erom te handelen in overeenstemming met de begroting en van toepassing zijnde wettelijke regelingen (normenkader). Er moet worden vastgesteld dat baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Het gaat om de financiële beheershandelingen.

Om tot een gewogen oordeel te komen over de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen wordt extra nadruk gelegd op toetsing op de volgende rechtmatigheidscriteria⁴:

1. Het begrotingscriterium;
2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium);
3. Het voorwaardencriterium.

1. Het begrotingscriterium

Het begrotingscriterium wordt als volgt omschreven in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado);

Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het algemeen bestuur zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn.

2. Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium

Het misbruik en oneigenlijk gebruik criterium (M&O-criterium) kan het best uitgelegd worden door de begrippen afzonderlijk te beschrijven.

Het opzettelijk niet, niet tijdig, onjuist of onvolledig verstrekken van informatie betreft een bewuste misleiding om een onrechtmatig of onwettig voordeel te behalen. In een dergelijke situatie is sprake van misbruik. Misbruik van overheidsgelden kan gelijk worden gesteld met het plegen van fraude om zich onrechtmatig overheidsgelden toe te eigenen. Bij fraude passen beheersmaatregelen zoals fraudepreventie, handhaving, fraudeopsporing en sancties.

⁴ Voor de rechtmatigheidscontrole wordt aan negen rechtmatigheidscriteria getoetst. Dit zijn de volgende criteria: het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium, het misbruik en oneigenlijk gebruikcriterium, het calculatiecriterium, het valueringscriterium, het adresseringscriterium, het volledigheidscriterium, het aanvaardbaarheidscriterium en het leveringscriterium.

In het kader van het getrouwheidsonderzoek wordt al aandacht besteed aan de meeste van deze criteria.

Bij oneigenlijk gebruik van overheidsmiddelen wordt feitelijk gehandeld in overeenstemming met wet- en regelgeving. Daarmee zijn dergelijke handelingen niet onrechtmatig. Wel is sprake van het in strijd handelen met het doel en de strekking van de wet- en regelgeving. Indien de wet- en regelgeving oneigenlijk gebruik mogelijk maakt ('de mazen van de wet') is het blijkbaar noodzakelijk dat de wet- en regelgeving wordt aangepast en/of wordt duidelijker toegelicht. De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Misbruik is onrechtmatig, oneigenlijk gebruik niet. De gemeente Venray heeft haar beleid op het gebied van misbruik en oneigenlijk verwoord in de nota Misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen.

3. Het voorwaardencriterium

Besteding en inning van gelden door een gemeente zijn aan bepaalde voorwaarden verbonden waarop door de accountant moet worden getoetst. Deze voorwaarden liggen vast in wetten en regels van hogere overheden en de (eigen) gemeentelijke regelgeving, of met andere woorden: het voorwaardencriterium⁵.

De precieze invulling verschilt per wet, regeling en verordening.

Te hanteren goedkeurings- en rapporteringstolerantie

De goedkeuringstoleranties en rapporteringstolerantie die in een controle moeten worden gehanteerd, worden door de raad vastgesteld. Uiteraard moeten deze aan de minimumeisen van het Bado voldoen. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring. In de onderstaande tabel zijn de goedkeuringstoleranties opgenomen zoals door de gemeenteraad vastgesteld voor de voorgaande controlejaren (2012 tot en met 2015). Voorgesteld wordt om deze goedkeuringstoleranties aan te houden voor de jaren 2016 tot en met 2019. De raad houdt zich daarmee aan de minimumeisen zoals deze zijn opgenomen in het Bado en door de meeste gemeentes gehanteerd.

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% lasten)	≤ 1%	>1%<3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% lasten)	≤ 3%	>3%<10%	≥ 10%	-

Tabel: goedkeuringstoleranties

In principe bepaalt de accountant de grensbedragen aan de hand van de definitief vastgestelde jaarrekening.

⁵ De gestelde voorwaarden hebben in het algemeen betrekking op:

- De omschrijving van de doelgroep respectievelijk het project;
- De heffings- en/of declaratiegrondslag;
- Normbedragen (denk aan hoogte en duur);
- De bevoegdheden;
- Het voeren van een administratie;
- Het verkrijgen en bewaren van bewijsstukken;
- Aan te houden termijnen besluitvorming, betaling, declaratie e.d..

Voor de rapporteringstolerantie geldt als maatstaf dat de accountant elke fout of onzekerheid groter dan of gelijk aan € 50.000 rapporteert. Voorgesteld wordt om deze rapporteringstolerantie aan te houden.

De accountant heeft zelf ook een verantwoordelijkheid bij de weging van de invulling van de controle en de rapportage. Als een afwijking relevant is voor de oordeelsvorming en het bedrag ligt beneden de rapporteringstolerantie, dan wordt ook daarover door de accountant gerapporteerd.

Reikwijdte accountantscontrole rechtmatigheidstoetsing

De accountantscontrole op rechtmatigheid is limitatief gericht op:

- de naleving van wettelijke en gemeentelijke kaders (verordeningen en andere besluiten met een kaderstellend karakter), zie hiervoor bijlage 1.
- de programmabegroting van het betreffende jaar.

Met de dualisering is een scherpere grens getrokken tussen bevoegdheden die de raad heeft en bevoegdheden die het college toebehoren. De collegebesluiten zijn te onderscheiden in twee soorten: uitvoerend en kaderstellend. Voor de rechtmatigheidstoets betekent dit, dat de uitvoerende voorschriften (interne regelgeving), niet onder het rechtmatigheidsoordeel vallen. Deze voorschriften hebben immers betrekking op de relatie tussen college en ambtenaren. Uitvoerende besluiten vallen voor zover deze betrekking hebben op baten, lasten dan wel balansmutaties al onder de getrouwheidscontrole.

Kaderstellende besluiten hebben een algemene werking voor alle nog te nemen uitvoerende besluiten. Kaderstellende collegebesluiten (betrekking hebbend op financiële beheershandelingen) kunnen verplicht zijn gesteld door hogere regelgeving of raadsbesluiten c.q. - verordeningen. Indien in deze regelgeving de verplichting tot het opstellen en nemen van een besluit is opgenomen, zal de accountant alleen onderzoeken of dit besluit ook daadwerkelijk door het college is vastgesteld. Indien ook eisen aan het collegebesluit zijn opgenomen wordt ook (alleen) gecontroleerd of het collegebesluit die bepalingen bevat. Controle van de naleving van de kaderstellende collegebesluiten hoort dus niet standaard onder de accountantscontrole.

Hierop zijn echter twee uitzonderingen:

1. de eerste uitzondering betreft wettelijk verplichte kaderstellende collegebesluiten waarbij is voorgeschreven dat een rechtmatigheidstoets moet worden uitgevoerd.
2. de tweede uitzondering betreft die kaderstellende collegebesluiten inzake financiële en/of niet financiële beheershandelingen (niet vallend onder de eerste uitzondering) die de raad (aanvullend) opneemt in het normenkader. Omdat de controle van de naleving van deze kaderstellende collegebesluiten niet standaard onder de accountantscontrole valt, wordt daarvoor een afzonderlijk raadsbesluit genomen. Het raadsbesluit valt dan onder de normale rechtmatigheid.

Communicatie- en rapportagemomenten

Ter bevordering van een efficiënte en doeltreffende accountantscontrole vindt periodiek overleg plaats tussen de accountant en de auditcommissie. De auditcommissie is samengesteld uit raadsleden met als adviseurs de portefeuillehouder financiën (op afroep; afhankelijk van het onderwerp), de concerncontroller, de gemeentesecretaris (op afroep; afhankelijk van het onderwerp) en de accountant. Secretaris van de commissie is de raadsgriffier.

Interim-controles

In de tweede helft van elk boekjaar wordt door de accountant de interim-controle uitgevoerd. Over de uitkomsten daarvan wordt een managementletter uitgebracht. Bestuurlijk relevante zaken worden – op grond van de overeengekomen rapportagewensen - ook aan de gemeenteraad gerapporteerd.

Rapport van bevindingen

Overeenkomstig de gemeentewet wordt omtrent de controle van de jaarrekening een rapport van bevindingen uitgebracht aan de Raad en in afschrift aan het College van Burgemeester en Wethouders. In het rapport van bevindingen wordt gerapporteerd over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgen. Inhoud van rapport van bevindingen: De vraag of de inrichting van het financieel beheer en van de financiële organisatie een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Daarnaast resterende fouten, onzekerheden of verbeteringen op het gebied van verslaglegging rekening houdend met afgesproken rapporteringstolerantie. Relatie tussen de controletolerantie ingevolge controleverordening en de feitelijke bevindingen.

Accountantsverklaring

In de accountantsverklaring wordt op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weergegeven, zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, uitmondend in een oordeel over de jaarrekening. Deze accountantsverklaring is bestemd voor de gemeenteraad, zodat deze de door het College van Burgemeester en Wethouders opgestelde jaarrekening kan vaststellen.